

Utbildningsinspektion i Vallhovskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Sandvikens kommun och besökt Vallhovskolan den 27-28 maj 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Vallhovskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Vallhovskolan intervjuades rektorn, personal, elever och föräldrar. Inspektörerna besökte även verksamheten i förskoleklasserna och lektioner i årskurs 1–6. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Vallhovskolan	Antal elever
Förskoleklass	39
Grundskola	236

Källa: Skolans uppgifter

Vallhovskolan som ligger i bostadsområdet Vallhov är byggd 1995 och är därmed kommunens nyaste skola. Vid skolan finns tre arbetslag förskoleklass–årskurs 6 samt ett arbetslag där rektorn, elevvårdspersonalen m.fl. ingår. Eleverna går vidare

2 (14)

till Söderskolan eller Murgårdsskolan. Slöjdundervisning sker på Norrsätraskolan. Skolan leds av en rektor och i ledningsgruppen ingår även tre arbetslagsledare.

Vallhovskolan deltar i den nationella försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan.

I anslutning till skolan finns fritidshem. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen beskrivs i särskild rapport.

Helhetsbedömning

Vallhovskolan är i huvudsak en väl fungerande skola. Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar det övergripande ansvaret för att skolan som helhet utvecklas i riktning mot målen.

Undervisningen präglas av att våga pröva olika arbetssätt och metoder. Elevernas kunskapsresultat följs upp kontinuerligt och särskilt stöd sätts in för de elever som bedöms behöva det. Resultaten på de nationella ämnesproven har försämrats något men är fortfarande högre än kommungenomsnittet. Det finns en medvetenhet hos rektorn och lärare om att kunskapsmålen för utbildningen behöver tydliggöras i såväl undervisningen som kvalitetsarbetet.

Skolan erbjuder eleverna en lugn och trygg miljö. Arbetet med att förebygga och förhindra diskriminering och kränkningar av elever bedrivs på ett målinriktat sätt där alla vuxna tar sitt ansvar. Elevernas inflytande över utbildningen bör dock stärkas när det gäller undervisningen och medverkan vid framtagande av kvalitetsredovisningen.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 1 och 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner för alla elever (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan uppfyller inte skollagens och grundskoleförordningens krav på lärotider och undervisningstid (3 kap. 1 och 11 §§ skollagen, 1 kap. 2 §, 2 kap. 2 § samt 4 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med förordningen (2 kap. 16 § grundskoleförordningen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3 a och 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Den systematiska uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen i alla årskurser bör förbättras.
- Utvecklingssamtalen bör förbättras och tydligare omfatta samtliga ämnen.
- Undervisningen bör i högre grad präglas av målen att sträva mot.
- Eleverna inflytande över utbildningens innehåll bör förbättras.
- Åtgärdsprogrammen bör förbättras.
- Samverkan inom skolan bör utvecklas.
- Skolan bör tydligare informera eleverna om vilka ämnen som ingår i elevens val.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *ansenlig avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell. Nationella ämnesprov för årskurs 5. Tabellen anger andel elever (%) som enligt skolans bedömning uppnått målen i ämnesproven i Vallhovskolan. Dessutom anges andel elever som bedömts uppnått målen totalt i kommunen.

	Vallhovskolan		Sandvikens kommun	
Ämne	År 2006	År 2007	År 2006	År 2007
Svenska	85	86	87	83
Engelska	98	95	85	85
Matematik	94	83	82	82

Källa: Skolan och kommunens uppgifter

Kommentar:

Skolan saknar en sammanställning av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella kursplanernas mål att uppnå för elever i slutet av årskurs 5 för samtliga ämnen. I kvalitetsredovisningen analyseras resultaten i svenska, engelska och matematik samt de estetiska ämnena och de naturorienterande ämnena.

Av tabellen ovan framgår att resultaten i de nationella ämnesproven i genomsnitt är högre än i kommunen. Det har dock skett en försämring i matematik från år 2006 till år 2007. Det bör noteras att underlaget är litet varför varje individ genererar fyra-fem procentenheter. Utifrån kvalitetsredovisningen och lärarnas bedömning är det ingen skillnad mellan pojkars och flickors resultat.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att granskningsområdet Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultaten är av mindre god kvalitet, främst utifrån att det inte görs uppföljningar av resultaten i förhållande till de nationella målen i alla ämnen i årskurs 5. Exempel på åtgärder med anledning av de försämrade resultaten i matematik så satsar skolan på att alla elever ska arbeta med ”praktisk matematik”. Vidare ska de estetiska ämnena prioriteras och tydliggöras och de laborativa momenten i de naturorienterande ämnena ska höjas.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Uppföljning i alla ämnen

Enligt läroplanen ska läraren allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling utifrån läroplanens och kursplanernas mål. Läraren ska muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Detta uppdrag omfattar skolans alla ämnen. I Vallhovskolan följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling. Detta sker dock främst avseende svenska, engelska och matematik, men även till viss del i de estetiska ämnena och de naturorienterande ämnena. Elever, föräldrar och rektorn saknar därmed tillräcklig information om hur eleverna utvecklas i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

Inspektörerna bedömer att lärarna på ett mer systematiskt sätt bör följa upp och synliggöra varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen i årskurs 5.

Utvecklingssamtalen

I enlighet med grundskoleförordningens krav genomförs utvecklingssamtal minst en gång per termin. Läraren informerar också eleven och dess vårdnadshavare om elevens skolsituation samt hur den kunskapsmässiga och sociala utvecklingen kan främjas. Vid samtalen är det dock främst fokus på ämnena svenska, engelska och matematik. Enligt föräldrar och elever är det ofta lärarberoende i vilken utsträckning information ges om övriga ämnen.

Inspektörerna bedömer därför att utvecklingssamtalen bör dessa förbättras och tydligare omfatta samtliga ämnen.

Individuella utvecklingsplaner

Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framåtsyftande utvecklingsplan (IUP) skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner (SKOLFS 2006:10).

Inspektörerna har tagit del av ett urval individuella utvecklingsplaner från Vallhovskolan. Det saknas dock IUP för elever i vissa årskurser, vilket måste åtgärdas. Enligt rektorn är arbetet med individuella utvecklingsplaner ett påbörjat utvecklingsarbete. Från och med hösten 2008 ska dessa finnas i digital form i alla ämnen.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling,
- om lärarna vid bedömning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,

Bedömning av området Bedömning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området Bedömning huvudsakligen är av god kvalitet.

Inom skolan genomförs regelbundet diskussioner avseende mål och bedömningar utifrån de nationella målen. Vid detta arbete har man utgått från en gemensam modell och då särskilt fokuserat på matematik och de naturorienterande ämnena. Resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5 uppges vara ett viktigt stöd i arbetet med likvärdiga bedömningar.

Lärarna deltar i olika ämnesnätverk inom kommunen och får därmed goda möjligheter till erfarenhetsutbyte med andra skolor. Skolan använder bland annat LUS (Läsutvecklingsschema) för att bedöma elevernas kunskapsutveckling i svenska.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området genomförande av utbildningen som helhet är av god kvalitet. Detta är en sammanvägd bedömning som främst grundar sig på att skolans organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer och att undervisningen är saklig och allsidig. Skolans lokaler som är planerade för att passa undervisning i enlighet med läroplanen ger goda förutsättningar till detta. En del elever är dock enligt de intervjuade, ibland i behov att "lugnare lokaler". Förskoleklassernas verksamhet stimulerar barnens utveckling och förbereder dem för fortsatt skolgång. Verksamheten stimulerar språklig och matematisk förmåga samt ger utrymme för allsidig utveckling genom lek och skapande.

Skolorna använder olika arbetssätt och arbetsformer i undervisningen. Det finns en anda av att våga prova nya metoder. Exempel på detta är att skolan använder sig av en läsinlärningspedagogik som innebär att eleven lär sig läsa genom att skriva och som redskap används datorn.

Vid skolan finns såväl klassråd som elevråd där eleverna ges möjlighet att ha inflytande över verksamheten i stort därmed att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Strävansmål

I läroplanen och de nationella kursplanerna anges mål att sträva mot och därmed inriktningen på kvaliteten i undervisningen. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för undervisningen. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i olika former; fakta, färdigheter, förståelse och förtrogenhet. Eleverna ska bland annat lära sig diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att pröva antaganden och lösa problem samt reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden.

Inspektionen visar att eleverna överlag ges goda möjligheter att utveckla de kunskapskvaliteter som anges ovan, även om vissa skillnader mellan lärare och ämnen framkommer. Skillnaderna kan möjligen förklaras med att målen att sträva mot inte diskuteras på samma skolövergripande sätt som de nationella målen att uppnå.

Inspektörerna bedömer därför att målen att sträva mot som anges i läroplanen och kursplanerna i högre grad bör präglade undervisningen i Vallhovskolan och att de olika kunskapsformerna bör ges ökat utrymme.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Läroplanen klargör att de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktiga ska omfatta alla elever i skolan. I Sandvikens kommun har näm-

den lyft fram elevinflytande som ett prioriterat område. Kommun genomför även årligen enkäter där alla elever i årskurs 3, 5 och 9 får besvara frågor angående i vilken utsträckning de anser att de har inflytande. I skolans kvalitetsredovisning framgår att elevinflytandet behöver förbättras. Inspektionen bekräftar detta och visar på skillnader i elevinflytande över utbildningens innehåll mellan ämne och lärare. I skolans arbetsplan anges att man ska arbeta aktivt med skolans förväntansdokument genom att diskutera och aktualisera detta vid klassråd, elevråd och utvecklingssamtal.

Inspektörerna bedömer sammantaget att elevernas inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet bör förbättras.

Samverkan inom skolan

Samarbetet inom skolan i syfte att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande, har tidigare varit gott. Inspektionen visar dock på skillnader mellan arbetslagen avseende arbetssätt och arbetsformer som inte kan sägas vara inom ramen för lärarnas friutrymme. Inspektörerna bedömer att samverkan inom skolan bör förbättras.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att granskningsområdet Anpassning av verksamheten till elevernas behov i huvudsak är av god kvalitet. Bedömningen grundar sig på skolornas arbete med att individanpassa undervisningen samt att vid behov ge särskilt stöd fungerar väl. I båda skolorna eftersträvas en anpassning av undervisningen utifrån elevernas behov. Detta sker främst genom att eleverna får arbeta i olika takt men även genom att använda olika arbetssätt och undervisningsmaterial. Skolorna har utarbetade rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Läraren i svenska som andraspråk stödjer de elever som behöver hjälp med svenska språket i matematik, teknik och de naturorienterade ämnena.

Inom nedanstående område bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Åtgärdsprogram

Enligt skollagen och grundskoleförordningen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder ska rektorn se till att behovet utreds och att ett åtgärdsprogram upprättas såvida utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. De exempel på åtgärdsprogram som inspektörerna har tagit del av uppfyller till största delen förordningens krav. Inspektörerna bedömer dock att åtgärdsprogrammen bör förbättras avseende sitt innehåll samt uppföljning och utvärdering. Se vidare Skolverkets allmänna råd om åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektionen visar att båda skolorna har en miljö som präglas av respekt för eleven som person och för elevens arbete. Skolan har ett medvetet och intensivt arbete för att skapa en miljö där eleverna känner sig sedda och respekterade. Vid Vallhovskolan genomförs lektioner ”livskunskap”. Inspektionen visar dock att värdegrundsfrågorna genomsyrar verksamheterna som helhet i enlighet med läroplanen och inte endast vid dessa lektioner. Lärarna använder flera olika metoder för att förmedla den värdegrund som finns angiven i styrdokumentet om allas lika värde och respekt för den enskilde individen. Exempel på värdegrundsarbete är skolans arbete med att

ha ett genusperspektiv vid undervisningen i de naturorienterande ämnena. Under läsåret 2007/08 började skolan att i samarbete med BRÅ (Brottsförebyggande rådet) använda sig av s.k. skolmedling.

Skolans ordningsregler, förväntansdokumentet, revideras för närvarande tillsammans med representanter för elever och föräldrar.

Inom nedanstående område bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Likabehandlingsplan

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen eller den huvudmannen bestämma se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Enligt en särskild förordning omfattar skyldigheten också att denna plan ska arbetas fram, följas upp och ses över under medverkan av elever.

Vallhovskolans likabehandlingsplan innehåller konkreta, planerade åtgärder som syftar till att förebygga och förhindra kränkande behandling. Utgångspunkt för planen är en aktuell kartläggning av verksamhetens behov. Det framgår dock inte specifikt vilka behov som identifierades i denna kartläggning. Elever har varit delaktiga i arbetet med planen via elevrådet. I planen anges även rutiner avseende vuxen – elev.

Sandvikens kommun har inte på ett tydligt sätt överlämnat åt rektorerna i kommunen att upprätta likabehandlingsplaner varför avsaknad av likabehandlingsplaner eller bristande sådana inte bedöms i de enskilda skolrapporterna, utan en samlad bedömning av kommunens likabehandlingsplaner återfinns i den övergripande kommunrapporten. Se vidare i Skolverkets allmänna råd för arbetet med att främja likabehandling (SKOLFS 2006:7).

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,

- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att området Personalens utbildning och kompetensutveckling är av mindre god kvalitet. Inspektionen visar att verksamheten i följande delar sker i enlighet med författningarnas krav; omfattningen av verksamheten i förskoleklassen, tillgång till modersmålsundervisning samt huruvida undervisningen är kostnadsfri.

Inom nedanstående områden bedömer dock inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Garanterad undervisningstid

Enligt författningarna ska undervisningen planeras av lärare och elever tillsammans och genomföras under lärares ledning. Vidare finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan och vilka ämnen som ska läsas samt det minsta antalet lärarledd undervisning varje elev är garanterad under grundskoletiden. Läsåret ska minst omfatta 178 skoldagar och elevernas skolarbete ska förläggas måndag till fredag samt vara jämt fördelat över dagarna. Skollagen anger även en ovillkorlig rätt till utbildning och föreskriver en närvaroplikt för alla skolpliktiga elever. Genom skolplikten fräntas föräldrarna möjligheten att utöva tillsyn över barnet, varför ansvaret under skolplikten fullgörs övergår till skolan och huvudmannen.

Vallhovskolan ingår i den nationella försöksverksamheten med utbildning utan timplan. Inspektionen visar att det är oklart huruvida eleverna får den garanterade undervisningstiden under sin grundskoletid.

Vid skolan tillämpas något som benämns ”flexibelt lärande” vilket innebär att elever i årskurs 6 genomför arbetsuppgifter hemma under två förmiddagar per läsår. Eleven har möjlighet att kommunicera med läraren via dator under hela dagen. En del elever väljer istället att arbeta i skolan.

Inspektörerna bedömer att skolan brister i att ge eleverna den lärarledda undervisningstid de har rätt till och att skolan även genom sin organisation att låta eleverna arbeta i hemmet, bryter mot författningarnas krav både när det gäller skolplikt och utövning av tillsyn av eleverna.

Svenska som andraspråk

Enligt grundskoleförordningen ska svenska som andraspråk anordnas för elever som behöver det. Svenska som andraspråk är ett eget ämne med egen kursplan och ska vid behov anordnas istället för undervisning i svenska. Rektorn är den som beslutar om sådan undervisning. Vid Vallhovskolan får dock berörda elever undervisning enligt båda kursplanerna och har mer formen av extra stöd. Inspektörerna

bedömer att detta inte är i enlighet med förordningens krav och måste åtgärdas.

Elevens val

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Undervisningen ska syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Vid Vallhovskolan används tiden för elevens val till temaarbetena i årskurs 5 och 6. Inspektörerna bedömer att det bör vara tydligt identifierbart när det är elevens val, dvs. eleverna ska känna till att när de har elevens val.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att området Personalens utbildning och kompetensutveckling är av god kvalitet. Rektorn har pedagogisk utbildning och flerårig skolledarerfarenhet och har även genomgått den statliga rektorsutbildningen. Enligt rektorn har också alla lärare utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Personalen får sin kompetensutveckling utifrån skolans behov, både genom individuella och skolgemensamma satsningar. Exempel på kompetensutveckling är läs- och skrivutveckling, ”utepedagogik”, kurser i naturvetenskapligt genus samt utbildning kring social och emotionell träning.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,

- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektionen visar att rektorn är väl förtrogen med verksamheten. Rektorn leder det pedagogiska arbetet genom att föra diskussioner om mål och metoder med lärarna i olika konstellationer. Vidare verkar hon även för att det sker ett erfarenhetsutbyte mellan skolorna. Rektorn tar även ansvar för att det sker en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av skolans arbete för att nå de nationella målen.

Inom nedanstående område bedömer dock inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst ska uppnå efter det femte skolåret i samtliga ämnen. Enligt läroplanen har rektorn ansvaret för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till de nationella målen. Det är således nödvändigt att en samlad bild finns av elevernas resultat på skolenivå. Utöver resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5 samt till viss del de estetiska ämnena och de naturorienterande ämnena, kan rektorn inte redogöra för hur stor andel av eleverna som uppnår målen i årskurs 5 i kursplanernas samtliga ämnen, vilket försvårar en analys av hur väl skolan lyckas med sitt kunskapsuppdrag. Inspektörerna bedömer därför att Vallhovskolan måste följa upp och utvärdera kunskapsresultaten på skolövergripande nivå i samtliga ämnen i årskurs 5 i förhållande till de nationella målen.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att området Kvalitetsarbete har god kvalitet. Vid skolan sker en systematisk uppföljning och utvärdering för en ökad måluppfyllelse. Ett exempel är skolans egen elevenkät avseende jämställdhet. Kvalitetsredovisning finns och innehåller uppföljning och utvärdering av vissa lokala mål inom bland annat områdena normer och värden men behöver utvecklas och mer kopplas till de nationella målen.

Inom nedanstående område bedömer dock inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. I förordningen ställs krav på elevers och personals medverkan i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevers vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. Det ställs också krav på att uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan ska redovisas i kvalitetsredovisningen.

Vallhovskolans kvalitetsredovisning innehåller såväl en bedömning av måluppfyllelsen i svenska, engelska, matematik samt de estetiska ämnen och naturorienterande ämnen som analys och åtgärder. I redovisningen redovisas även uppföljning och utvärderingar avseende normer och värden, särskilt stöd och elevinflytande. Redovisningen saknar dock en uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen. Vidare är inte eleverna delaktiga i framtagandet av kvalitetsredovisningen, vilket måste åtgärdas.

Stockholm 2008-09-12

Anna Kjellberg

Anki Näckstam